

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

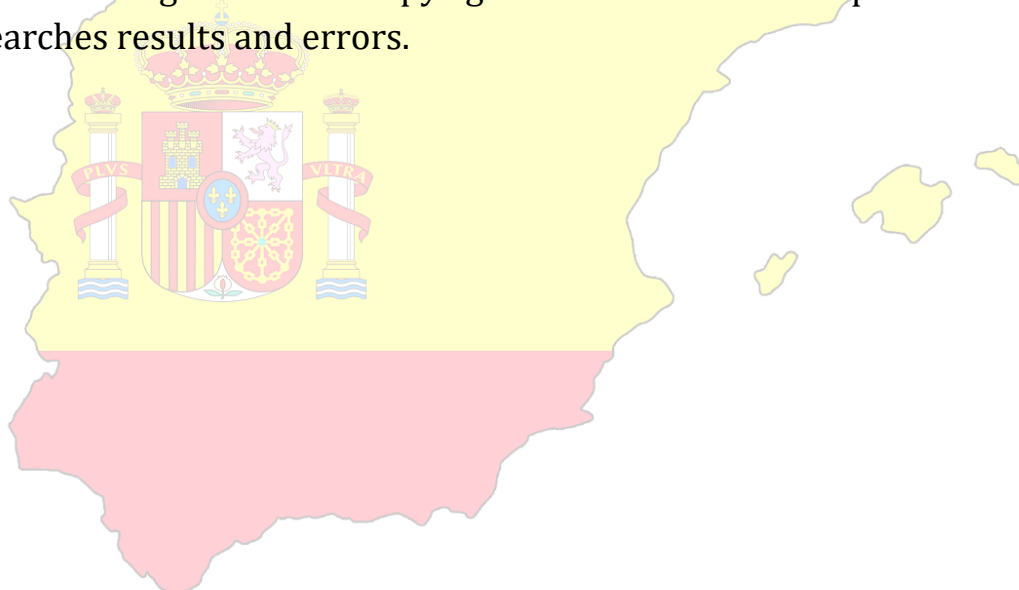

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2026, Issue 5.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

MENING SOHAMDA IZ QOLDIRGAN ALLOMA: ABU NASR AL-FOROBIY

Xurramova Sarvinoz

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti (DTPI)
Filologiya (Ingliz tili) yoʻnalishi 1-kurs talabasi

Annotatsiya:

Ushbu maqolada Sharq Uygʻonish davrining eng yirik namoyandasi, jahon ilm-fani tarixida "Ikkinchi muallim" unvoni bilan eʼtirof etilgan Abu Nasr al-Forobiyning boy ilmiy merosi tahlil qilinadi. Tadqiqotda allomaning tilshunoslik, pedagogika va mantiq sohalaridagi asarlari, xususan, tillarning kelib chiqishi va oʻrganish usullari haqidagi qarashlari hamda Sharq Renessansining Gʻarb sivilizatsiyasiga taʼsiri keng yoritilgan.

Kalit soʻzlar: Sharq Renessansi, Abu Nasr al-Forobiy, pedagogika, mantiq, lingvistika, Gʻarb sivilizatsiyasi, koʻp tillilik, madaniyatlararo muloqot, ilmiy meros.

1. KIRISH

Insoniyat taraqqiyoti tarixida shunday buyuk siymolar borki, ularning qoldirgan merosi asrlar oʻtsa-da, oʻzining dolzarbligini yoʻqotmaydi. Oʻzbekiston zaminida IX-XII asrlarda yuz bergan birinchi Sharq Uygʻonish davri jahon sivilizatsiyasiga aynan shunday allomalarni taqdim etdi. Ular orasida eng yorqin va koʻp qirrali olim Abu Nasr al-Forobiydir. Forobiy nafaqat falsafa yoki matematika, balki bugungi kunda biz chuqur oʻrganayotgan tilshunoslik va pedagogika fanlarining ham haqiqiy asoschisi hisoblanadi.

2. ASOSIY QISM

2.1. Forobiy – Tilshunoslik va filologiyaning yirik namoyandasi

Filologiya va ingliz tili yoʻnalishini tanlagan har bir yosh mutaxassis uchun Forobiyning "poliglotlik" qobiliyati katta motivatsiya manbaidir. Tarixiy manbalarga koʻra, alloma 70 dan ortiq xalqlar tilini mukammal bilgan va bu tillarning strukturaviy, grammatik hamda mantiqiy jihatlarini chuqur tahlil qilgan. Uning "Harflar kitobi" (Kitob al-huruf) asarida til va inson tafakkurining oʻzaro bogʻliqligi masalasi shunchalik mahorat bilan yoritilganki, bu bugungi zamonaviy lingvistika fani uchun fundamental asosi boʻlib xizmat qilmoqda.

2.2. Taʼlim va tarbiya metodikasining zamonaviy talqini

Forobiy oʻzining pedagogik asarlarida taʼlim jarayonini tarbiyadan aslo ayri koʻrmagan. Uning qarashicha, qalbida insoniylik va yuksak axloq boʻlmagan kishiga berilgan bilim jamiyat uchun faqat xavf tugʻdirishi mumkin. Bugungi kunda biz ingliz tilini oʻrganar ekanmiz, nafaqat soʻz boyligimizni oshirishimiz, balki shu til orqali xalqaro madaniyatni tushunishimiz va oʻzimizning milliy qadriyatlarimizni dunyoga yetkazishimiz kerak.

2.3. Mantiq – xorijiy tillarni oʻzlashtirish kaliti

Forobiy mantiq ilmini barcha fanlarning kaliti va meʼyori deb atagan. Ingliz tili grammatikasining murakkab qurilishini oʻrganishda mantiqiy fikrlash juda

muhimdir. Allomaning "Al-Mantiq" asari bizga har bir soʻz va jumla ortida turgan mantiqiy maʼnoni anglashga yordam beradi. Grammatik qoidalarni mantiqiy tizim asosida tushunish til oʻrganish samaradorligini bir necha barobar oshiradi.

2.4. Sharq Renessansining Gʻarb sivilizatsiyasiga taʼsiri

Sharq mutafakkirlari, xususan, Forobiyning ilmiy merosi Gʻarb Uygʻonish davrining (Renaissance) shakllanishida hal qiluvchi rol oʻynagan. Allomaning asarlari XII-XIII asrlardayoq lotin tiliga tarjima qilingan va Yevropaning nufuzli universitetlarida darslik sifatida oʻqitilgan. Gʻarb olimlari Aristotel va Platon falsafasini aynan Forobiy sharhlari orqali qayta kashf etishgan. Bu esa Sharq va Gʻarb oʻrtasida oʻziga xos ilmiy koʻprik vazifasini oʻtab, bugungi zamonaviy jahon ilm-fanining rivojlanishiga poydevor boʻlgan.

Xulosa: Nima uchun bu alloma men uchun muhim?

Boʻlajak ingliz tili mutaxassisi sifatida Abu Nasr al-Forobiy men uchun intellektual yetuklik timsolidir. Uning koʻp tillilik mahorati menga xorijiy tillarni oʻrganishda ulkan motivatsiya beradi. Forobiy aytganidek: "Inson bilim olish orqali haqiqiy baxtga erishadi".

Men, Xurramova Sarvinoz, ushbu buyuk allomaning ilmiy yoʻlini oʻzimga dasturilamal deb bilaman. Ingliz tilini mukammal egallab, nafaqat jahon adabiyotini oʻrganishni, balki oʻzbek ilm-fani va madaniyatini dunyoga ingliz tilida tanitishni oʻz oldimga maqsad qilib qoʻydim. Forobiy oʻz davrida turli madaniyatlarni til orqali bogʻlagani kabi, men ham zamonaviy dunyoda madaniyatlararo muloqotga oʻz hissamni qoʻshishni istayman.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

Mirziyoyev Sh.M. "Yangi Oʻzbekiston strategiyasi". – Toshkent, 2021.

Abu Nasr Forobiy. "Fozil odamlar shahri". – Toshkent, 1993.

Xayrullayev M.M. "Forobiy va uning dunyoqarashi". – Toshkent, 1963.

Abu Nasr Forobiy. "Ilmlarning kelib chiqishi toʻgʻrisida". – Toshkent, 1983.

Oʻzbekiston Milliy Ensiklopediyasi. – Toshkent, 2000.